

Про внесення змін до Положення про організацію системи роботи з питань запобігання та виявлення корупції в МОУ, ЗСУ та ДССТ

dep_1438 від 2024.11.20

Статус: Акт чинний

Версія від: 20 листопада 2024

Набуття чинності:

20 листопада 2024 року

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

20.11.2024 № 767

Про внесення змін до Положення про організацію системи роботи з питань запобігання та виявлення корупції в МОУ, ЗСУ та ДССТ

Відповідно до статті 13¹ Закону України “Про запобігання корупції”, Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 25 травня 2021 року № 277/21, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 липня 2021 року за № 914/36536, з метою удосконалення роботи щодо запобігання та виявлення корупції в системі Міністерства оборони України, **наказую:**

- Внести зміни до Положення про організацію системи роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 05 лютого 2024 року № 81, виклавши його в новій редакції, що додається.
- Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Тимчасово виконуючий обов’язки Міністра оборони України	І. Гаврилюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України

від 05 лютого 2024 року № 81

(у редакції наказу Міністерства оборони

України від 20.11.2024 № 767

Положення

про організацію системи роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає комплекс узгоджених між собою превентивних правових, інформаційних, навчально-методичних та інших антикорупційних заходів, а також правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень та управління корупційними ризиками в Міністерстві оборони України, Апараті Головнокомандувача Збройних Сил України, Генеральному штабі Збройних Сил України, Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, органах військового управління, з'єднаннях, військових частинах, військових навчальних закладах, установах та організаціях Збройних Сил України (далі – Збройні Сили), військових частинах, військових навчальних закладах, установах, організаціях, підпорядкованих Міноборони, та державних підприємствах, що належать до сфери управління Міноборони, військових частинах, установах, організаціях Державної спеціальної служби транспорту (далі – органи).

1.2. Визначення термінів у цьому Положенні вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про запобігання корупції” (далі – Закон).

1.3. Правову основу організації роботи з питань запобігання та виявлення корупції в системі Міноборони становлять Конституція та закони України, акти Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, інші нормативно-правові акти, накази Міноборони.

У роботі з питань запобігання та виявлення корупції враховуються розпорядження, роз'яснення та методичні рекомендації Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство), роз'яснення та методичні рекомендації уповноваженого підрозділу з питань запобігання корупції Міноборони.

1.4. Робота щодо запобігання та виявлення корупції ґрунтується на принципах: верховенства

права, законності, відкритості, гласності та прозорості, професіоналізму й компетентності, доброчесності, ефективності, політичної неупередженості, пріоритетності запобіжних заходів, участі громадськості, невідворотності відповідальності за вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, ефективного використання бюджетних коштів.

1.5. Робота щодо запобігання та виявлення корупції спрямована на: реалізацію державної програми з виконання Антикорупційної стратегії; забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, розроблення та здійснення заходів для запобігання та протидії корупції та недопущення вчинення правопорушень, контроль за їх реалізацією;

- розвиток та підвищення ефективності системи виховання доброчесності, запобігання та виявлення корупції;
- забезпечення імплементації принципів Програми НАТО з розбудови цілісності, прозорості, підзвітності, запровадження доброчесності та зниження корупційних ризиків в оборонних та безпекових інституціях (далі – Програма НАТО з розбудови доброчесності);
- удосконалення механізмів та інструментів виявлення корупційних ризиків, їх усунення, а також запобігання таким ризикам;
- забезпечення функціональної спроможності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції;
- стійке зниження рівня корупції у найбільш пріоритетних сферах діяльності;
- забезпечення відповідності міжнародним стандартам та світовим практикам інструментів, механізмів захисту осіб, що добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень антикорупційного законодавства;
- формування негативного ставлення до корупції;
- запобігання порушенням, пов'язаним з невиконанням вимог, обмежень, заборон, встановлених Законом;
- забезпечення невідворотності покарання;
- взаємодію з громадськими та міжнародними організаціями щодо здійснення антикорупційних заходів.

1.6. Реалізація засад загальної відомчої політики щодо запобігання та виявлення корупції, управління корупційними ризиками досягається шляхом виконання антикорупційної програми Міноборони.

1.7. Координацію, здійснення моніторингу та оцінку ефективності виконання заходів державної програми з виконання Антикорупційної стратегії у Міноборони, організацію виконання антикорупційної програми Міноборони, координацію роботи з управління корупційними ризиками забезпечує уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції

Міноборони.

Розробку та здійснення заходів для запобігання і протидії корупції та недопущення вчинення правопорушень, оцінку та управління корупційними ризиками в апараті Міноборони забезпечує уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони.

Розробку та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання та протидії корупції, забезпечують керівники органів військового управління всіх рівнів, голова Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, командири з'єднань, військових частин, начальники військових навчальних закладів, установ та організацій Збройних Сил, начальники установ, організацій та директори державних підприємств, що належать до сфери управління Міноборони, командири військових частин, начальники установ, організацій, підпорядкованих Державній спеціальній службі транспорту (далі – ДССТ), а також на уповноважені підрозділи (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, які визначені (призначені) в цих органах.

1.8. Загальними вимогами для керівників органів, зазначених у пункті 1.7 цього Положення, щодо розбудови цілісності, прозорості, підзвітності, запровадження доброчесності та зниження корупційних ризиків є:

- створення культури нульової толерантності до корупції, відкритості та відповідальності;
- демонстрація лідерської позиції у впровадженні управління корупційними ризиками в усі сфери діяльності органу;
- підтримка наряду запобігання і протидії корупції у діяльності органу, демонстрація власним прикладом повного несприйняття корупції, особиста участь у антикорупційних заходах;
- прийняття розпорядчих документів з питань запобігання та протидії корупції;
- сприяння поширенню інформації щодо важливості впровадження управління корупційними ризиками в усі сфери діяльності органу;
- утворення самостійного та функціонально незалежного уповноваженого підрозділу (визначення/призначення уповноваженої особи) та забезпечення його організаційними, матеріальними та іншими ресурсами, достатніми для ефективного виконання покладених на нього завдань; забезпечення періодичного підвищення кваліфікації уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) як координатора роботи з управління корупційними ризиками;
- здійснення загального керівництва та контролю за процесом управління корупційними ризиками, аналізу ефективності управління корупційними ризиками;
- ініціювання проведення регулярного оцінювання корупційних ризиків у діяльності органу (далі – оцінювання корупційних ризиків), утворення робочої групи, наділення її відповідними повноваженнями;

- забезпечення ресурсами, необхідними для ефективного управління корупційними ризиками;
- сприяння постійному удосконаленню процесів управління корупційними ризиками;
- своєчасне реагування на можливі факти порушень антикорупційної програми, корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- вжиття заходів, у межах своїх повноважень, у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання повідомлення про вчинення такого правопорушення, щодо припинення такого правопорушення та надання протягом 24 годин письмового повідомлення про його вчинення до спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

1.9. Загальними вимогами для військовослужбовців, державних службовців та працівників Збройних Сил у діяльності щодо запобігання та виявлення корупції є:

- дотримання антикорупційної політики відповідного органу, антикорупційної програми під час виконання посадових обов'язків;
- відмова від вчинення, участі у вчиненні корупційних правопорушень, утримування від поведінки, яка може бути розціненою як готовність вчинити корупційне правопорушення;
- надання достовірної інформації стосовно корупційних ризиків у діяльності органу;
- проходження періодичного навчання з питань запобігання та протидії корупції;
- надання пропозицій щодо вдосконалення антикорупційної політики органу, антикорупційної програми;
- інформування в установленому Законом порядку про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, недотримання антикорупційної політики органу, антикорупційної програми, виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів.

1.10. В умовах мирного часу діяльність органу щодо запобігання та виявлення корупції організовується та здійснюється у повному обсязі визначених Законом завдань, а також порядку роботи та напрямів діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб).

1.11. В умовах дії правового режиму воєнного стану та особливого періоду в цілому діяльність органу щодо запобігання та виявлення корупції організовується з врахуванням обмежень, встановлених законодавством України, рекомендацій Національного агентства, стосовно організації антикорупційної роботи, призупинення виконання окремих функцій та повноважень, встановлених Законом.

2. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції

2.1. Завдання щодо розроблення, організації та контролю за проведенням заходів із запобігання та

виявлення корупції, передбачених Законом, покладається на уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони (далі – уповноважений підрозділ Міноборони), інші уповноважені підрозділи, призначені (визначені) уповноважені особи з питань запобігання та виявлення корупції органів військового управління, Адміністрації ДССТ, з'єднань, військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій Збройних Сил, установ, організацій та державних підприємств, що належать до сфери управління Міноборони, військових частин, установ, організацій, підпорядкованих ДССТ.

2.2. Відповідно до вимог Закону, Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції уповноважені підрозділи (уповноважені особи) утворюються (визначаються) при Генеральному штабі Збройних Сил, в Адміністрації ДССТ, органах військового управління, з'єднаннях, військових частинах, військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, установах та організаціях Збройних Сил, установах, організаціях та державних підприємствах, які належать до сфери управління Міноборони, військових частинах, установах, організаціях ДССТ (далі – уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу).

Уповноважена особа органу призначається на окрему посаду, утворену у штатному розписі відповідного органу, на яку покладено повноваження з виконання функцій уповноваженої особи.

Уповноважена особа органу може визначатися шляхом покладення на одного з працівників відповідного органу функцій уповноваженої особи.

Визначення працівника відповідного органу уповноваженою особою органу не повинно призводити до реального чи потенційного конфлікту інтересів у зв'язку з виконанням таким працівником повноважень уповноваженої особи.

У разі відсутності уповноваженої особи органу у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, перебуванням у відпустці та з інших причин, її обов'язки виконує інша особа (за її згодою), визначена керівником відповідного органу.

Штатна чисельність уповноваженого підрозділу органу встановлюється відповідно до рішення Міністра оборони України, Головнокомандувача Збройних Сил, з урахуванням вимог, визначених наказом Національного агентства про встановлення обов'язкових вимог до мінімальної штатної чисельності уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції в державних органах.

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) органу підзвітний керівникові такого органу.

Працівники уповноваженого підрозділу (уповноваженій особі) органу не повинні розголошувати інформацію з обмеженим доступом, отриману у зв'язку з виконанням службових обов'язків, крім випадків, установлених Законом.

2.3. Керівник органу спрямовує, координує діяльність уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) органу, забезпечує гарантії незалежності від впливу чи втручання у його роботу.

Втручання у діяльність уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) органу під час здійснення ним своїх повноважень, а також покладення на уповноважений підрозділ (уповноважену особу) органу обов'язків, що не належать або виходять за межі його повноважень чи обмежують виконання покладених на нього завдань, забороняються.

2.4. Положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) органу розробляється на підставі Закону та Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції і затверджується наказом керівника відповідного органу.

2.5. Уповноважений підрозділ Міноборони відповідно до вимог Закону підпорядковується Міністру оборони України.

Зазначений уповноважений підрозділ Міноборони здійснює управління підпорядкованими йому територіальними підрозділами з питань запобігання та виявлення корупції, забезпечує загальне керівництво призначеними (визначеними) уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) у Збройних Силах та ДССТ.

Здійснює організаційне, методичне та інформаційне забезпечення діяльності призначених (визначених) уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) органів, узагальнює практику антикорупційної роботи, проводить перевірку стану організації роботи із запобігання та виявлення корупції, вносить Міністру оборони України пропозиції щодо її вдосконалення, організовує проведення навчально-методичних зборів з керівним складом територіальних підрозділів, уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) органів військового управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

Основні завдання уповноваженого підрозділу Міноборони, функції, права, обов'язки, гарантії незалежності підрозділу, повноваження керівника, порядок його призначення та звільнення з посади визначаються у Положенні про уповноважений підрозділ Міноборони, яке затверджується відповідним наказом Міноборони.

2.6. Територіальний уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції підпорядковується уповноваженому підрозділу Міноборони.

Територіальний уповноважений підрозділ стосовно відповідних органів у зоні своєї діяльності здійснює: контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, станом організації роботи із запобігання та виявлення корупції, виявленням конфлікту інтересів; надання методичної та консультаційної допомоги, координацію діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб), дислокованих в зоні відповідальності; співпрацює з викривачами; забезпечує дотримання

їхніх прав та гарантій захисту, передбачених Законом; перевіряє організацію роботи внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень вимог Закону.

Територіальний уповноважений підрозділ взаємодіє з територіальними органами спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших територіальних (міжрегіональних) органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Зони діяльності територіальних уповноважених підрозділів визначає керівник уповноваженого підрозділу Міноборони.

2.7. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу в своїй роботі керується Конституцією України, Законом та іншими нормативно-правовими актами, наказами командирів (начальників) та цим Положенням.

У видах Збройних Сил, визначених командування окремих родів військ (сил) Збройних Сил, органах військового управління, безпосередньо підпорядкованих Міноборони, Адміністрації ДССТ може розроблятися антикорупційна програма органу, яка затверджується відповідним наказом керівника органу. Проект антикорупційної програми органу погоджується з уповноваженим підрозділом Міноборони.

У державних підприємствах, які входять до сфери управління Міноборони (крім тих, які перебувають у ліквідації, реорганізації або банкрутстві), розробляється антикорупційна програма юридичної особи.

При визначенні пріоритетних напрямів роботи, форм, методів і строків проведення антикорупційних заходів, виявлення, аналізу та усунення корупційних ризиків, а також з метою забезпечення єдиної системи планування уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу використовує рекомендації Організаційно-методичних вказівок з питань запобігання та виявлення корупції в діяльності Міністерства оборони України та Збройних Сил України на рік.

Планування діяльності з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється з урахуванням специфіки діяльності та умов оперативної обстановки за рішеннями відповідних командувачів, командирів (начальників).

Уповноваженим підрозділом Міноборони, уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших органів розробляється План роботи уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції на рік, який затверджується керівником органу.

Здійснюється організація, контроль, надання звітів до вищих органів щодо результатів виконання антикорупційних заходів.

Як правило, уповноваженою особою органу призначається (визначається) посадова особа, яка

здатна якісно виконувати функцію щодо візування наказів та інших актів, виявлення у їх положеннях факторів, що самотійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, пропонувати та організовувати виконання заходів щодо їх усунення.

3. Управління корупційними ризиками, організація оцінювання корупційних ризиків

3.1. Управління корупційними ризиками складається з ключових скоординованих етапів виявлення, усунення, мінімізації корупційних ризиків та здійснюється шляхом детального аналізу політик, функцій та процесів конкретного органу з метою виявлення та оцінки потенційних можливостей для корупційних вчинків (ризиків) та розробки і впровадження відповідних конкретних заходів по усуненню або зменшенню цих ризиків з постійним моніторингом та оцінкою ефективності проведених заходів.

Управління корупційними ризиками організовується відповідно до Методології управління корупційними ризиками, затвердженої відповідним наказом Національного агентства, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України (далі – Методологія).

3.2. Завданнями уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) органу в управлінні корупційними ризиками є:

- координація взаємодії учасників процесу управління корупційними ризиками;
- забезпечення залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін до процесу управління корупційними ризиками, у тому числі до складу робочої групи;

організація діяльності робочої групи:

- надання пропозицій керівнику організації щодо персонального складу робочої групи;
- здійснення підготовки засідань робочої групи;
- забезпечення ведення протоколів засідань робочої групи;
- проведення вступного тренінгу та надання методичної допомоги членам робочої групи з питань управління корупційними ризиками;
- забезпечення обміну інформацією між членами робочої групи;
- координація роботи з оцінювання корупційних ризиків та розробки заходів впливу на корупційні ризики;
- підготовка пропозицій з визначення антикорупційної політики організації;
- підготовка антикорупційної програми, змін до неї та інших документів, передбачених Методологією;
- здійснення моніторингу та оцінки виконання антикорупційної програми;
- здійснення моніторингу середовища організації, своєчасне реагування на зміни, що впливають

на виникнення нових або зміну рівня існуючих корупційних ризиків;

- забезпечення взаємодії органу з уповноваженим підрозділом Міноборони та з Національним агентством у визначеному порядку.

3.3. Регулярна оцінка корупційних ризиків у діяльності органу і здійснення відповідних антикорупційних заходів забезпечується керівником органу.

Оцінювання корупційних ризиків проводиться з метою встановлення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками органу, встановлення причин, умов та наслідків можливого вчинення таких правопорушень, а також аналізу ефективності існуючих заходів контролю, спрямованих на запобігання реалізації корупційних ризиків.

Оцінювання корупційних ризиків є основою для підготовки та за необхідності подальшого удосконалення антикорупційної програми або плану роботи щодо запобігання та виявлення корупції в органі.

3.4. Етапами оцінювання корупційних ризиків є:

- підготовка до оцінювання корупційних ризиків;
- дослідження середовища органу та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків;
- ідентифікація корупційних ризиків;
- аналіз корупційних ризиків;
- визначення рівнів корупційних ризиків.

3.5. Підготовка до оцінювання корупційних ризиків здійснюється з метою інформування та залучення внутрішніх і зовнішніх заінтересованих сторін до оцінювання корупційних ризиків та в такій послідовності:

- видання керівником органу розпорядчого документа про проведення оцінювання корупційних ризиків;
- формування (оновлення) персонального складу робочої групи;
- проведення вступного тренінгу для членів робочої групи;
- узгодження робочою групою організаційних питань своєї діяльності;
- складення Плану оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми.

3.6. Дослідження середовища органу та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків здійснюється робочою групою з метою ідентифікації корупційних ризиків.

Ідентифікація корупційних ризиків проводиться шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища органу влади на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у нормативно-правових актах і організаційно-управлінській діяльності органу влади.

Внутрішніми факторами середовища органу є: активи органу; завдання, функції та повноваження органу; процеси прийняття рішень; культура органу; договірні та інші відносини і зобов'язання; система управління органу, його організаційна структура; стратегії, політики та стандарти діяльності органу; інші внутрішні фактори середовища.

Зовнішніми факторами середовища організації є: правові, політичні, соціальні, економічні, технологічні, культурні, екологічні та територіальні фактори на міжнародному, національному або місцевому рівнях; взаємозв'язки між зовнішніми заінтересованими сторонами та органом, зокрема: договірні відносини; взаємодія органу з державними органами та органами місцевого самоврядування, іншими суб'єктами, юридичними та фізичними особами; взаємодія органу з суб'єктами міжнародного права; інші зовнішні фактори середовища.

Робоча група складає:

- перелік внутрішніх і зовнішніх заінтересованих сторін за визначеними нею категоріями й описує характер відносин заінтересованих сторін з органу;
- перелік нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність органу;
- аналітичні довідки за результатами збору та аналізу інформації про середовище органу, перелік потенційно вразливих до корупції функцій та
- процесів, які реалізуються органом самостійно або спільно з іншими зовнішніми заінтересованими сторонами.

3.7. На етапі ідентифікації корупційних ризиків здійснюється:

- опис потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності органу;
- аналіз описаних потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності органу.

Ідентифікація корупційних ризиків полягає у виявленні та детальному документуванні таких елементів корупційного ризику:

- зміст корупційного ризику;
- джерело (джерела) корупційного ризику;
- існуючі заходи контролю, спрямовані на запобігання реалізації корупційного ризику.

Результати ідентифікації корупційних ризиків зазначаються у реєстрі ризиків.

3.8. На етапі аналізу корупційних ризиків визначається:

- рівень імовірності реалізації корупційного ризику;
- рівень наслідків від реалізації корупційного ризику.

Визначення рівня імовірності реалізації корупційного ризику полягає в оцінці вірогідності

вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

Рівень імовірності реалізації корупційного ризику визначається за одним або сукупністю таких критеріїв:

- кількість виявлених за останні три роки випадків учинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками органу;
- можливість вчинення за певний період часу корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками органу.

Під час визначення можливості вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками органу враховуються такі фактори:

- складність та частота реалізації процесу, у якому корупційний ризик може реалізуватися;
- кількість та категорії осіб, які беруть або можуть брати участь у виконанні процесу, у якому корупційний ризик може реалізуватися, роль зовнішніх заінтересованих сторін у відповідному процесі;
- випадки вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень у подібних процесах у діяльності інших органів.

3.9. Рівні імовірності поділяються на дуже високий, високий, середній, низький.

Дуже високий рівень імовірності реалізації має корупційний ризик, який реалізувався за останні півроку та/або може бути реалізований у найближчі півроку.

Високий рівень імовірності – який реалізувався за останній рік та/або може бути реалізований у найближчий рік.

Середній рівень імовірності – який реалізувався не більше одного разу протягом останніх трьох років та/або може бути реалізований не більше одного разу протягом наступних трьох років.

Низький рівень імовірності – який не реалізовувався раніше та імовірність реалізації якого у майбутньому є вкрай низькою.

3.10. Під час визначення потенційних втрат від реалізації корупційного ризику враховуються: вплив на діяльність органу; вплив у сферах діяльності, подібних до діяльності органу; вид та розмір санкцій за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень; розмір майнової шкоди, яка може бути завдана органу; потенційний вплив на плинність кадрів органу; потенційний вплив на відносини із зовнішніми заінтересованими сторонами.

3.11. Рівень корупційного ризику обчислюється у балах як добуток рівня імовірності реалізації корупційного ризику (балів) та рівня наслідків від реалізації корупційного ризику (балів).

Встановлюються такі рівні корупційних ризиків: критичний – від 12 до 16 балів; високий – від 6 до 9 балів; середній – від 3 до 4 балів; низький – від 1 до 2 балів.

Визначені рівні корупційних ризиків зазначаються у реєстрі ризиків.

3.12. Заходи впливу на корупційні ризики розробляються після визначення рівнів кожного із ідентифікованих корупційних ризиків.

Заходи впливу на корупційний ризик мають бути спрямовані на усунення, мінімізацію його джерел, а у випадку неможливості безпосереднього впливу на джерела – на зниження рівня імовірності чи можливих наслідків його реалізації.

Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначається особа (особи), відповідальна (відповідальні) за виконання такого заходу, а також строк (термін) його виконання.

Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначається один або декілька індикаторів його виконання.

Індикаторами виконання є якісні або кількісні показники, які мають бути вимірюваними і які, в разі їх досягнення, свідчитимуть про виконання заходу впливу на корупційний ризик.

У разі наявності корупційних ризиків, зумовлених недоліками нормативно- правових актів, суб'єктом прийняття яких не є орган, інформація про такі корупційні ризики із пропозиціями щодо їх усунення або мінімізації направляється органу, який прийняв такий нормативно-правовий акт.

Заходи впливу на корупційний ризик та етапи їх виконання зазначаються у реєстрі ризиків.

Реєстр ризиків включається до антикорупційної програми як додаток до неї.

4. Підготовка, моніторинг, оцінка виконання та перегляд антикорупційної програми або плану заходів з питань запобігання та виявлення корупції в органі

4.1. У державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, а також в органах, визначених в антикорупційній програмі Міноборони, приймаються антикорупційні програми.

Антикорупційна програма є комплексним антикорупційним документом стратегічного типу, що визначає процес управління корупційними ризиками з урахуванням ідентифікованих в органі корупційних ризиків та державної антикорупційної політики.

4.2. Антикорупційна програма складається з таких розділів:

- засади антикорупційної політики органу;
- оцінювання корупційних ризиків;
- навчання, заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування;
- моніторинг, оцінка виконання та перегляд антикорупційної програми.

Антикорупційна програма може містити інші розділи з інформацією про заходи, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.

У розділі “Засади антикорупційної політики організації” зазначаються:

- декларація про повну відмову і нетерпимість в організації до корупції у будь-яких її проявах;
- завдання керівника органу, уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) та інших працівників у запобіганні та протидії корупції;
- висновки за результатами оцінки виконання антикорупційної програми за попередній період;
- мета прийняття антикорупційної програми;
- принципи антикорупційної політики органу та стратегічні пріоритети (цілі) діяльності в інтересах суспільства за рахунок налагодження ефективної системи запобігання та протидії корупції;
- заходи з реалізації засад антикорупційної політики організації, а також заходи з виконання антикорупційної стратегії та державної програми з її реалізації, прийнятої на відповідний період;
- перелік розпорядчих документів, що регулюють питання запобігання та протидії корупції в органі.

У розділі “Оцінювання корупційних ризиків” зазначаються:

- інформація про обраний формат оцінювання корупційних ризиків;
- відомості про робочу групу та виконані заходи із підготовки, організації та проведення оцінювання корупційних ризиків;
- інформація про внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін, які залучалися до процесу оцінювання корупційних ризиків і розробки заходів впливу на них, способи їх залучення;
- вразливі до корупції функції органу;
- джерела інформації, які використовувалися під час оцінювання;
- методи і способи, які застосовувалися при проведенні оцінювання;
- пропозиції від внутрішніх, зовнішніх заінтересованих сторін, результати їх розгляду та врахування.

У розділі “Навчання, заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування” зазначаються:

- інформація про навчання з питань запобігання та протидії корупції у діяльності організації;
- план заходів з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування.

У розділі “Моніторинг, оцінка виконання та перегляд антикорупційної програми” визначається процедура:

- моніторингу виконання антикорупційної програми, її періодичність та особа, відповідальна за його здійснення;

- оцінки виконання антикорупційної програми, особа, відповідальна за її здійснення, її періодичність та індикатори, за якими вона здійснюється;
- перегляду антикорупційної програми.

4.3. Антикорупційна програма приймається на термін від одного до трьох років протягом чотирьох місяців з дати закінчення дії попередньої антикорупційної програми.

4.4. Процедура прийняття антикорупційної програми, її перегляд, моніторинг та оцінка виконання організовуються відповідно до розділу “Підготовка антикорупційної програми” Методології.

4.5. На підставі проведеної оцінки корупційних ризиків в органі, у якому не розробляється антикорупційна програма, складається план роботи уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції на рік.

4.6. Моніторинг результатів упровадження заходів, передбачених антикорупційною програмою Міноборони, загальна координація роботи щодо її виконання покладаються на уповноважений підрозділ Міноборони.

Моніторинг результатів упровадження заходів, передбачених антикорупційною програмою органів, визначених в антикорупційній програмі Міноборони, загальна координація роботи щодо її виконання покладається на призначені (визначені) уповноважені підрозділи (уповноважені особи) зазначених органів.

Керівники структурних підрозділів Міноборони та органів військового управління, які є відповідальними виконавцями заходів, передбачених антикорупційною програмою Міноборони, до 10 січня та 10 липня кожного календарного року надають до уповноваженого підрозділу Міноборони інформацію про стан виконання заходів, передбачених антикорупційною програмою.

Інформація про стан виконання заходів, передбачених антикорупційною програмою органу, надається відповідальними виконавцями до уповноваженого підрозділу органу до 05 січня та 05 липня кожного календарного року.

Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу аналізує та узагальнює отриману інформацію і готує звіт про стан виконання антикорупційної програми.

Зазначений звіт подається керівнику органу щопівроку (до 10 лютого та до 10 серпня) для прийняття рішень та розміщується на офіційному вебсайті органу (у разі наявності).

Періодичний перегляд антикорупційної програми здійснюється у визначених антикорупційною програмою випадках, але не рідше одного разу на рік за результатами аналізу її виконання.

Результати моніторингу виконання заходів впливу на корупційні ризики відображаються у реєстрі ризиків та розміщуються на офіційному вебсайті органу (у разі наявності).

4.7. Оцінку виконання антикорупційної програми органу здійснює уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу.

Оцінка виконання антикорупційної програми органу проводиться після спливу строку, на який вона приймалася, та здійснюється шляхом встановлення результативності й ефективності її виконання.

За результатами оцінки виконання антикорупційної програми керівнику органу подається звіт, який містить висновки щодо змін, досягнутих в управлінні корупційними ризиками, та пропозиції до подальшого удосконалення цієї діяльності.

Звіт за результатами оцінки виконання антикорупційної програми розміщується на офіційному вебсайті організації (у разі наявності).

Оцінка виконання антикорупційної програми та пропозиції щодо удосконалення діяльності з управління корупційними ризиками враховуються при підготовці антикорупційної програми органу на наступний період.

5. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції

5.1. Робота щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції організовується відповідно до вимог Закону, а також Закону України “Про військовий обов’язок та військову службу”, з урахуванням роз’яснень та методичних рекомендацій Національного агентства щодо застосування окремих положень Закону стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції.

5.2. Під час відбору, призначення на посаду враховується рівень доброчесності особи.

5.3. Керівники органів, зазначені в пункті 1.7 цього Положення, щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів:

- не використовують свої службові повноваження або своє становище та пов’язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі не використовують будь-яке державне майно або кошти в приватних інтересах;
- не спонукають прямо чи опосередковано підлеглих до прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності всупереч закону на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб;
- протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої особи реального чи потенційного конфлікту інтересів приймають рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляють відповідну особу;
- вживають передбачені Законом заходи стосовно підлеглої особи, про яку стало відомо про наявність у неї конфлікту інтересів, шляхом: усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту

інтересів; застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; обмеження доступу особи до певної інформації; перегляду обсягу службових повноважень особи; переведення особи на іншу посаду; звільнення особи;

- застосовують захід врегулювання конфлікту інтересів виключно до особи, у якої виникає конфлікт інтересів;

- під час прийняття рішення щодо застосування однієї із форм зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів враховують вид конфлікту інтересів (потенційний або реальний) і тривалість конфлікту інтересів (постійний або тимчасовий);

- виключають будь-яку можливість приховування підлеглою особою факту непозбавлення приватного інтересу, ненадання нею підтверджуючих документів безпосередньому керівнику або керівнику органу;

- вживають заходів щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності в разі неповідомлення особою безпосереднього керівника про наявність у неї потенційного конфлікту інтересів, невжиття безпосереднім керівником заходів щодо врегулювання конфлікту інтересів у підлеглого, непередачу в управління корпоративних прав чи порушення особою строків такої передачі, неповідомлення чи порушення строку повідомлення про таку передачу в управління підприємств та корпоративних прав, ненадання нотаріально завіреної копії договору про таку передачу.

5.4. Військові посадові особи, державні службовці та працівники Збройних Сил, на яких розповсюджується дія Закону, щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів:

- не використовують свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі не використовують будь-яке державне майно або кошти в приватних інтересах;

- вживають заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

- повідомляють не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів, безпосереднього керівника;

- не вчиняють дій та не приймають рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

- вживають заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів шляхом позбавлення за власною ініціативою відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу;

- у разі існування сумнівів щодо наявності конфлікту інтересів реалізують право на особисте звернення за роз'ясненням до Національного агентства;

- протягом 60 днів після призначення (обрання) на посаду передають в управління іншій особі

належні їм підприємства та корпоративні права в порядку, встановленому Законом.

5.5. Військові посадові особи, державні службовці та працівники Збройних

Сил, на яких розповсюджується дія Закону та які входять до складу колегіального органу (комітету, комісії, колегії тощо), щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів:

- під час засідання колегіального органу, до початку розгляду питання, у вирішенні якого є приватний інтерес, публічно повідомляють про конфлікт інтересів та не беруть участь у розгляді, обговоренні та прийнятті рішення органом з цього питання;
- не беруть участь у підготовці проєкту рішення відповідним колегіальним органом стосовно питання, у зв'язку з яким виник конфлікт інтересів;
- заявляють про конфлікт інтересів особи, яка бере участь у прийнятті рішення цим органом та не заявила про наявність у неї конфлікту інтересів у питанні, що розглядається та її безпосередньо стосується.

Заява про конфлікт інтересів члена колегіального органу заноситься в протокол засідання колегіального органу.

За умов неможливості збереження правомочності колегіального органу та якщо особа самостійно публічно повідомила про конфлікт інтересів, вона може брати участь у прийнятті рішень таким органом, але бути під зовнішнім контролем у статусі спостерігача без права голосу. Рішення про статус такої особи приймається відповідним колегіальним органом (про що вноситься відповідний запис до протоколу засідання колегіального органу).

5.6. Керівники органів, зазначені у пункті 1.7 цього Положення, військові посадові особи, державні службовці та працівники Збройних Сил, на яких розповсюджується дія Закону стосовно дотримання обмежень щодо запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка:

- не вимагають, не просять, не одержують подарунки (незалежно від їх вартості) для себе чи близьких їм осіб від юридичних, фізичних осіб (у зв'язку зі здійсненням особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави) або від осіб, які знаходяться у підпорядкуванні;
- утримуються від подарунків, які не відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність (якщо вартість таких подарунків перевищує двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує чотирьох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 01 січня того року, у якому прийнято подарунки);
- після отримання дозволеного Законом подарунка не приймають рішень та не вчиняють дій на користь особи, від якої отримано такий подарунок. Рішення, прийняте особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважається таким, що прийняте в умовах

конфлікту інтересів та підлягає скасуванню;

- після отримання подарунка як подарунка державному органу передають його органу як державну власність у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, зі складенням акта приймання-передачі подарунка від особи, яка прийняла подарунок, до матеріально-відповідальної особи органу;

- у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, невідкладно відмовляються від пропозиції, за можливості ідентифікують особу, яка зробила пропозицію, залучають свідків, письмово повідомляють про пропозицію безпосереднього керівника або спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;

- у разі виявлення у своєму службовому приміщенні чи отримання майна, що може бути неправомірною вигодою або подарунком, невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомляють про цей факт свого безпосереднього керівника, складають акт.

5.7. Керівники органів, зазначені у пункті 1.7 цього Положення, вживають заходів щодо:

- дотримання обмежень, пов'язаних з недозволеними Законом видами сумісництва та суміщення, зокрема заборони займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України, входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку;

- забезпечення контролю виконання особою, призначеною на посаду, дій, спрямованих на припинення у визначений строк підприємницької діяльності та/або повноважень у складі правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.

5.8. Керівники органів, зазначені у пункті 1.7 цього Положення, щодо забезпечення дотримання обмеження стосовно спільної роботи близьких осіб, у межах компетенції:

- забезпечують контроль та перевірку достовірності інформації, яка надається під час підписання контракту про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах або державної служби, заяви при прийомі на роботу, стосовно всіх близьких осіб, які працюють в органі, незалежно від того, яку посаду вони обіймають та чи призведе таке призначення до утворення відносин прямого підпорядкування між близькими особами, а також про близьких осіб, які працюють в органі вищого (нижчого) рівня до органу, у який працевлаштовується особа;

- не допускають призначення на посаду особи, яка буде знаходитися з близькою особою у відносинах прямої організаційної та правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи,

застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням (прямо підпорядкована) або якій будуть прямо підпорядковані близькі особи;

- не допускають участі особи у роботі колегіальних органів під час розгляду питань щодо призначення на посаду близьких їй осіб та у будь-який інший спосіб не впливають на прийняття такого рішення;

- забезпечують контроль самостійного усунення особами обставин прямого підпорядкування у п'ятнадцятиденний строк;

- у зв'язку з перебуванням із близькими особами у відносинах прямої організаційної та правової залежності, якщо в зазначений строк такі обставини добровільно не усунуто, у місячний строк з моменту виникнення обставин: переводять особу на рівнозначну або нижчу посаду, яка виключає пряме підпорядкування; проводять переміщення офіцера-випускника, переведення державного службовця; зараховують військовослужбовця наказом по особовому складу в розпорядження посадової особи, яка має право призначення на посади, для вирішення питання щодо дальшого їх службового використання; у разі неможливості переведення особи, звільняють особу, яка перебуває у підпорядкуванні, із займаної посади, у тому числі з посади державного службовця; у мирний час, у зв'язку з неможливістю призначення на іншу посаду в разі прямого підпорядкування близькій особі припиняють (розривають) контракт, а військовослужбовця, який проходить військову службу за контрактом у мирний час, звільняють з військової служби.

5.9. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу за напрямом запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції забезпечує:

- здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування керівника відповідного органу та Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

- надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції, врегулювання конфлікту інтересів, запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунків, щодо сумісництва та суміщення, обмеження стосовно спільної роботи близьких осіб та інших обмежень і заборон, встановлених Законом;

- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі розгляд повідомлень про порушення вимог цього Закону стосовно врегулювання конфлікту інтересів, вжитих заходів щодо дотримання встановлених Законом обмежень;

- організацію навчання щодо дотримання службовцями державного органу норм антикорупційного законодавства, правил етичної поведінки, вимог відомчого кодексу доброчесної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України (далі – кодекс професійної етики);

- візування наказів та залучення до опрацювання актів з таких питань;
- попередню перевірку потенційних кандидатів на посаду, кандидатів до складу комісій. Перевірку здійснювати шляхом перегляду особових справ кандидатів, вивчення їх родинних зв'язків, дослідження функціональних обов'язків за основною посадою, безпосереднього підпорядкування, залученості до адміністративних процесів, з урахуванням розподілу функціональних обов'язків, аналізу інформації у медіа, вивчення наявності матеріалів попередніх перевірок та повідомлень тощо;
- розроблення внутрішньої політики щодо дотримання доброчесності;
- можливість для координаційної, консультативної та методичної підтримки від уповноваженого підрозділу Міноборони, центральних органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких перебуває орган;
- участь громадськості, залучення експертів та науковців для надання консультативної підтримки;
- вжиття заходів та надання пропозицій керівництву органу, спрямованих на зменшення дискреційних повноважень посадових осіб.

6. Забезпечення додержання вимог Закону щодо етичних норм поведінки

6.1. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу з метою додержання персоналом вимог статей 37 – 44 Закону щодо етичних норм поведінки під час виконання службових чи представницьких повноважень забезпечує:

- організацію роботи, проведення навчання, роз'яснення та контролю додержання етичних норм поведінки, кодексу професійної етики;
- проведення анонімного опитування (інтерв'ювання) персоналу про практику дотримання керівництвом вимог Закону щодо норм етичної поведінки та кодексу професійної етики щодо можливих фактів їх порушень;
- навчання персоналу алгоритму дій у разі отримання наказів, рішень чи доручень керівництва, які суперечать Закону.

7. Фінансовий контроль

7.1. Робота щодо забезпечення декларування спрямовується на створення умов для подання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація), доведення та роз'яснення вимог антикорупційного законодавства щодо декларування, проведення перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та організовується відповідно до вимог Закону, з врахуванням роз'яснень Національного агентства про зміни у законодавстві щодо декларування, строків подання декларацій у поточному році, переліку категорій декларантів, порядку перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення Національного агентства про випадки

неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, а також рекомендацій уповноваженого підрозділу Міноборони щодо перевірки факту подання суб'єктами декларування Міноборони, Збройних Сил та ДССТ декларацій, повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій, які оприлюднюються на офіційних вебсайтах Міноборони та Національного агентства.

7.2. Суб'єктами декларування є особи, зазначені у пункті 1, підпунктах “а”, “в” і “г” пункту 2 частини першої статті 3 Закону, зокрема військові посадові особи, державні службовці, посадові особи юридичних осіб публічного права (крім осіб, визначених абзацом першим частини п'ятої статті 45 Закону).

Суб'єкт декларування згідно з вимогами Закону:

- щорічно до 01 квітня (або в інший визначений Законом строк) подає шляхом заповнення на офіційному вебсайті Національного агентства декларацію за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством;
- у випадку припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, подає декларацію за період, не охоплений раніше поданими деклараціями;
- у випадку припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, наступного року після припинення діяльності подає в установленому порядку декларацію за минулий рік;
- у випадку, якщо декларант претендує на зайняття посади, пов'язаної з виконанням функцій держави, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому цим Законом порядку декларацію кандидата на посаду за минулий рік.

7.3. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа), а також юридичні особи публічного права зобов'язані перевіряти факт подання суб'єктами декларування, які в них працюють (працювали), декларацій та повідомляти Національне агентство про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному ним порядку.

7.4. Відповідальними за перевірку фактів неподання чи несвоєчасного подання декларацій та повідомлення Національного агентства про такі випадки є:

- в апараті Міноборони – уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони;
- в органах військового управління, установах, організаціях та державних підприємствах, які належать до сфери управління Міноборони, – визначені уповноважені особи;
- в Апараті Головнокомандувача Збройних Сил, Генеральному штабі Збройних Сил – уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Збройних Сил;
- в Адміністрації ДССТ – призначена уповноважена особа;
- в органах військового управління, з'єднаннях, військових частинах, установах та організаціях

Збройних Сил, військових частинах, установах та організаціях ДССТ – визначені уповноважені особи.

7.5. Факти подання декларацій перевіряються у строки, визначені наказом Національного агентства від 20 серпня 2021 року № 539/21 “Про затвердження Порядку перевірки факту подання суб’єктами декларування декларацій відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій”, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2021 року за № 1303/36925.

7.6. Збір, узагальнення, аналіз та облік інформації про неподання чи несвоєчасне подання декларацій та факт повідомлення про це Національного агентства здійснюється:

- за Міноборони, Збройні Сили та ДССТ – уповноваженим підрозділом Міноборони;
- за військові частини, військові навчальні заклади, установи, організації Міноборони, структурні підрозділи Апарату Головнокомандувача Збройних, Генерального штабу Збройних Сил, Адміністрації ДССТ, органи військового управління, з’єднання, військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації Збройних Сил, військові частини, установи та організації ДССТ – уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) органу та кадровими органами.

7.7. Облік здійснюється у військових частинах, установах, організаціях та державних підприємствах у Журналі обліку проведених перевірок подання, неподання чи несвоєчасного подання декларацій суб’єктами декларування, у якому зазначається: дата проведення перевірки, прізвище уповноваженої особи, що проводить перевірку, посада суб’єкта декларування, прізвище, ім’я і по батькові декларанта, результати перевірки (своєчасність подання декларації), дати повідомлення Національного агентства та вжитих заходів.

7.8. Уповноважений підрозділ Міноборони та уповноважені підрозділи (уповноважені особи) інших органів за напрямом декларування забезпечують:

- визначення процедури, планування та організацію процесу подання декларацій, перевірки факту подання декларацій, повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій;
- отримання від кадрових підрозділів списків осіб органу, які зобов’язані подати декларацію; списків осіб, на яких не поширюється дія Закону щодо подання декларації; списків осіб, які припинили діяльність й зобов’язані подати декларацію; уточнені списки осіб, які припиняють діяльність;
- нагадування кадровим підрозділом особі, яка припинила діяльність, про її обов’язок щодо надання декларації та правові наслідки порушення вимог фінансового контролю;

- доведення інформації особам, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також суб'єктам декларування, які займають посаду, пов'язану з високим рівнем корупційних ризиків, про зобов'язання повідомляти Національне агентство про суттєві зміни у майновому стані;
- отримання та узагальнення доповідей від керівників структурних підрозділів органу щодо подання декларацій підлеглими суб'єктами декларування;
- інформування керівника відповідного органу про виявлення фактів неподання декларацій;
- опрацювання та направлення повідомлення Національному агентству про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій у визначеному порядку;
- надання методичної та консультаційної допомоги щодо фінансового контролю, заповнення декларацій;
- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі розгляд повідомлень про порушення вимог Закону в частині надання декларацій;
- організацію навчання, семінарів, тренінгів, інформування щодо декларування;
- проведення інформаційно-методичних та роз'яснювальних кампаній.

7.9. Уповноважений підрозділ Міноборони проводить перевірку факту подання або несвоєчасного подання суб'єктами декларування, які працюють або працювали (за поданням кадрового підрозділу) в апараті Міноборони декларацій та повідомляє Національне агентство про такі випадки у визначеному законодавством порядку.

7.10. Уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Збройних Сил проводить перевірку факту подання або несвоєчасного подання суб'єктами декларування, які працюють або працювали (за поданням кадрового підрозділу) в Апараті Головнокомандувача Збройних Сил декларацій та повідомляє Національне агентство про такі випадки у визначеному законодавством порядку.

8. Захист викривачів

8.1. Захист викривачів здійснюється відповідно до вимог статей 53-53-9 Закону, а також нормативно-правових актів Національного агентства та Міноборони, прийнятих відповідно до вимог Закону, щодо забезпечення умов для здійснення повідомлень викривачів про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень вимог Закону, гарантій їх захисту та процедур отримання, розгляду, перевірки, реагування на так повідомлення.

9. Візування проєктів актів, аналіз та усунення корупційних факторів у актах органу

9.1. Керівники органів, зазначені у пункті 1.7 цього Положення, щодо організації візування проєктів актів, аналізу та усунення корупційних факторів у нормативно-правових актах органу:

- керуюся Інструкцією з діловодства та документування управлінської інформації в Міністерстві оборони України, Інструкцією з діловодства у Збройних Силах України та Інструкцією з підготовки наказів Міністерства оборони України, затвердженими відповідними актами;
- у локальних актах про діловодство передбачають візування проєктів актів уповноваженою особою;
- забезпечують візування уповноваженою особою остаточної редакції проєктів усіх наказів з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, а також кадрових питань (особового складу) залежно від їх видів;
- враховують отриману від уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи), який проводив погодження, інформацію про відхилення проєкту наказу на підставі виявлення норм, які містять корупціогенні фактори та/або не відповідають антикорупційному законодавству, а також надані зауваження та пропозиції щодо способів їх усунення.

9.2. Уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органів:

- візують (погоджують) проєкти актів органу;
- запобігають поширенню корупційних практик, залучають громадськість до аналізу та усунення корупційних ризиків у нормативно-правових актах органу;
- враховують рекомендації методичної настанови Національного агентства щодо візування уповноваженим проєктів актів організації публічного сектору;
- володіють інформацією про типові ознаки, індикатори та можливі наслідки корупціогенних факторів у проєктах актів;
- візують (погоджують) проєкт акта у разі відсутності зауважень;
- у разі виявлення у проєкті акта норм, які містять корупціогенні фактори та/або не відповідають антикорупційному законодавству, надають розробнику обґрунтовані зауваження та пропозиції щодо способів їх усунення, а також рекомендації щодо включення до змісту акта додаткових положень, що впливають з упровадження в діяльність органу засад доброчесності (впровадження додаткових зобов'язань щодо дотримання норм антикорупційного законодавства, розширення обсягу публічності, форм контролю тощо);
- забезпечують контроль врахування зауважень та пропозицій щодо усунення корупціогенних факторів, повторне візування остаточної редакції наказу;
- якщо за результатами аналізу проєкт акта продовжує містити суттєві ризики вчинення на основі цих норм корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення, – використовують своє повноваження з інформування керівника органу про корупційні ризики проєкту акта;
- накопичують інформацію про виявлені корупціогенні фактори та формують на цій основі узагальнення щодо найбільш поширених корупціогенних факторів, які містилися у проєктах актів,

а також порушень процедури їх прийняття, доводять ці узагальнення до відома керівника органу, розробників актів та відповідальних за управлінські процеси документообігу;

- проводять навчання із самостійного усунення розробниками проєктів актів корупціогенних факторів.

10. Спеціальна перевірка осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком

10.1. Керівники органів військового управління:

- організовують проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або
- особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком;
- на підставі довідки про результати спеціальної перевірки приймають рішення про призначення на посаду або про відмову у призначенні на посаду;
- у разі встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей про претендента на посаду, які не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади, факту подання ним підроблених документів або неправдивих відомостей, приймають рішення про відмову у призначенні на посаду;
- повідомляють правоохоронні органи протягом трьох робочих днів про виявлений факт подання претендентом на посаду підроблених документів або неправдивих відомостей.

10.2. Уповноважений підрозділ Міноборони та уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органів військового управління щодо організації спеціальної перевірки:

- забезпечують виконання вимог Закону, а також Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 171, стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком.

11. Запобігання корупції у діяльності юридичних осіб, що належать до сфери управління Міноборони

11.1. Керівники органів військового управління, які безпосередньо виконують завдання щодо функціонального управління юридичними особами, що належать до сфери управління Міноборони, керівники державних підприємств:

- забезпечують контроль за виконанням Статуту юридичної особи та умов контракту Міноборони

з керівником державного підприємства стосовно розробки та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання та протидії корупції у діяльності юридичної особи, регулярної оцінки корупційних ризиків у її діяльності та здійснення відповідних антикорупційних заходів;

- здійснюють контроль наявності Антикорупційної програми юридичної особи (далі – Програма), її затвердження та моніторинг реалізації антикорупційних заходів;
- впроваджують ризик-орієнтований підхід у плануванні антикорупційних заходів та створюють систему управління корупційними ризиками, здійснюють їх періодичне оцінювання, складають уточнений реєстр корупційних ризиків;
- забезпечують роботу внутрішніх каналів повідомлення, створюють сприятливі умови для викривачів;
- призначають (визначають) на посаду особу, відповідальну за реалізацію антикорупційної програми юридичної особи, забезпечують її належними матеріальними та організаційними умовами праці, сприяють виконанню уповноваженою особою завдань та функцій, передбачених Законом та Програмою, забезпечують незалежність діяльності уповноваженої особи;
- забезпечують періодичне навчання з питань запобігання та виявлення корупції членів органів управління, персоналу та уповноваженої особи;
- організовують проведення інших антикорупційних заходів.

11.2. В органах військового управління, які безпосередньо виконують завдання щодо функціонального управління юридичними особами, що належать до сфери управління Міноборони, уповноважені підрозділи (уповноважені особи):

- координують та контролюють стан дотримання антикорупційного законодавства у діяльності юридичних осіб;
- організовують оцінювання корупційних ризиків, розроблення антикорупційної програми та контролюють її виконання;
- вивчають питання щодо наявності у кандидата на посаду керівника державного підприємства конфлікту інтересів, зокрема у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав;
- перевіряють стан організації роботи з питань запобігання корупції у діяльності юридичних осіб;
- здійснюють розгляд повідомлень про порушення персоналом юридичної особи вимог Закону;
- здійснюють повноваження у сфері захисту викривачів;
- проводять моніторинг виконання антикорупційної програми юридичної особи;
- координують діяльність уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) юридичних осіб, надають їм методичну допомогу, роз'яснення та консультації;
- організовують проведення навчання керівного складу та уповноважених осіб державних

підприємств.

12. Взаємодія уповноваженого підрозділу зі структурними підрозділами Міноборони, органами військового управління

12.1. Уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Міноборони у процесі виконання покладених на нього завдань у встановленому законодавством порядку та в межах повноважень взаємодіє зі структурними підрозділами Міноборони, ДССТ, органами військового управління, уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших державних органів, Національним агентством, іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, органами виконавчої влади, іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, установами та організаціями, громадськими об'єднаннями.

У структурних підрозділах апарату Міноборони визначається особа, відповідальна за взаємодію з уповноваженим підрозділом Міноборони.

12.2. Уповноважений підрозділ Міноборони, територіальні уповноважені підрозділи, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органів на своїх рівнях організовують та підтримують взаємодію з кадровими органами за напрямками:

- спільної оцінки корупційних ризиків у сфері кадрового менеджменту, врахування виявлених корупційних ризиків у планах діяльності кадрових органів;
- реалізації завдань і заходів антикорупційної програми органу, виконання міжнародних проєктів з питань запобігання корупції та удосконалення кадрового менеджменту;
- алуцення фахівців кадрових органів та уповноваженого підрозділу з метою розроблення проєктів нормативно-правових актів з кадрових питань та питань запобігання корупції;
- організації системи взаємного внутрішнього навчання працівників кадрових органів та персоналу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) органу, їх структурних підрозділів на антикорупційних курсах та курсах з організації кадрового менеджменту, а також надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції та організації роботи з персоналом;
- отримання необхідної інформації від кадрових органів, у тому числі персональних даних, для роботи щодо: виявлення конфлікту інтересів, встановлення наявності в особи підприємств чи корпоративних прав;
- організації перевірки факту подання декларацій суб'єктами декларування та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій;
- перевірки повідомлень від викривачів та забезпечення захисту викривачів;
- обміну інформацією про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- отримання необхідної інформації для організації обліку осіб, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, складання відомостей про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно- правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- аналізу відомостей про накладення дисциплінарного стягнення за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- забезпечення контролю за притягненням до дисциплінарної відповідальності особи, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави;
- отримання відомостей для здійснення моніторингу Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, офіційного вебпорталу "Судова влада України", Єдиного державного реєстру судових рішень з метою отримання інформації щодо результатів розгляду відповідної справи судом;
- направлення в установленому порядку кадровими органами до Національного агентства засвідченої паперової копії розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення та інформаційної картки до розпорядчого документа про накладення (скасування розпорядчого документа про накладення) дисциплінарного стягнення на особу за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень для внесення відомостей до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення або надання уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) відповідної інформації до Національного агентства в разі ненаправлення службою персоналу відповідного органу таких документів;
- проведення інших спільних заходів.

В уповноваженому підрозділі Міноборони визначається особа, відповідальна за взаємодію з кадровими органами.

12.3. Уповноважений підрозділ Міноборони, територіальні уповноважені підрозділи, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органів на своїх рівнях організовують та підтримують взаємодію з підрозділами служби внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю та Військової служби правопорядку у Збройних Силах України (далі – Військова служба правопорядку) за напрямками:

- забезпечення в установленому порядку обміну необхідною інформацією щодо результатів проведених перевірок, службових розслідувань, внутрішніх аудитів, інших контрольних заходів, матеріали яких передано до правоохоронних органів;

- ознайомлення з результатами моніторингу ефективності функціонування системи внутрішнього контролю та управління ризиками в системі Міноборони та наданих рекомендацій щодо її вдосконалення;
- здійснення координації процесів виявлення (ідентифікації) та оцінки ризиків, які відносяться до системи внутрішнього контролю, та корупційних ризиків в діяльності органу, а також управління цими ризиками;
- формування Реєстру ризиків і Реєстру корупційних ризиків, уточнення переліку потенційно вразливих до корупції функцій та процесів, іншої інформації;
- інформування уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) про можливі факти корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, виявлені за результатами проведення внутрішнього аудиту;
- реалізації завдань і заходів антикорупційної програми органу, виконання міжнародних проєктів з питань запобігання корупції та удосконалення внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту;
- організації системи взаємного внутрішнього навчання, роз'яснювальної роботи, інших заходів, направлених на підвищення компетентності внутрішніх аудиторів, координаторів та менеджерів внутрішнього контролю, особового складу Військової служби правопорядку, інших працівників установи у сферах виявлення корупційних ризиків, їх оцінки, оцінки заходів контролю, направлених на зменшення таких ризиків, а також надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції, діяльності служби внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю та забезпечення правопорядку;
- залучення працівників зазначених органів (за згодою керівництва) до проведення перевірок, службових розслідувань, внутрішніх аудитів;
- обміну інформацією про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- отримання необхідної інформації для організації обліку осіб, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, складання відомостей про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно- правової відповідальності;
- проведення спільних профілактичних заходів із доведенням випадків порушення антикорупційного законодавства та роз'ясненням кримінальної, адміністративної та дисциплінарної відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

В уповноваженому підрозділі Міноборони, територіальних уповноважених підрозділах, уповноважених підрозділах органів визначається особа, відповідальна за взаємодію з

підрозділами служби внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю та Військової служби правопорядку.

13. Організація роботи із запобігання та виявлення корупції

13.1. Організація роботи із запобігання та виявлення корупції в органах передбачає:

- оцінку керівництвом корупційних ризиків у діяльності органу, з урахуванням корупційних ризиків, визначених у Реєстрі корупційних ризиків або в Описі та Таблиці Звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Міноборони (додаток до антикорупційної програми Міноборони);
- визначення заходів, що вживаються керівництвом органу для створення і надійного функціонування системи запобігання корупції, усунення корупційних ризиків;
- планування роботи органу (на рік та місяць) щодо запобігання та виявлення корупції, усунення корупційних ризиків;
- організацію та моніторинг виконання антикорупційних програм (у визначених органах військового управління), антикорупційних програм державних підприємств, які входять до сфери управління Міноборони, планів антикорупційної роботи;
- визначення та забезпечення функціонування уповноваженої особи органу, наявність наказів про визначення таких осіб;
- призначення уповноваженої особи, відповідальної за реалізацію антикорупційної програми в юридичних особах, крім таких, що знаходяться у стадії банкрутства або ліквідації;
- облік корупційних правопорушень, ведення обліку подій і кримінальних правопорушень, обліку протоколів, справ, рішень щодо адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, порушень військової дисципліни, вчинених військовослужбовцями;
- облік, наявність, аналіз та опрацювання розпорядчих документів, скарг, пропозицій, звернень громадян, матеріалів щодо реалізації рекомендацій за результатами попередніх службових розслідувань, перевірок, внутрішніх аудитів;
- облік матеріалів щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності в установленому законом порядку осіб, які вчинили корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією;
- організацію візування уповноваженою особою проєктів наказів з метою запобігання вчиненню можливих корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, ведення обліку таких документів;
- проведення заходів стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції, визначених Законом;

- організацію кампанії декларування, забезпечення фінансового контролю, надання доповідей за підпорядкуванням та інформування Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій;
- проведення навчальних заходів, лекцій, тренінгів, заходів щодо доведення та роз'яснення стандартів етичної поведінки, додержання затвердженого Міністром оборони України положень кодексу професійної етики;
- організацію роботи з викривачами, розгляду повідомлень;
- створення та функціонування внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- вжиття передбачених Законом заходів у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання повідомлення про вчинення такого правопорушення працівниками відповідного об'єкта;
- забезпечення співпраці з викривачами дотримання їхніх прав та гарантій захисту, передбачених Законом;
- проведення внутрішніх навчань щодо повідомлення про корупцію та захисту викривачів, надання працівникам відповідної установи або особам, які проходять у них службу, методичної допомоги та консультацій з цих питань;
- проведення службових розслідувань за поданнями спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції або приписами Національного агентства;
- обговорення стану роботи щодо запобігання корупції на засіданнях військових рад, розширених нарадах керівного складу (не рідше одного разу на рік) та щомісяця, під час підбиття підсумків стану військової та трудової дисципліни;
- проведення інших заходів.

13.2. Уповноваженим підрозділом Міноборони, територіальними уповноваженими підрозділами, призначеними уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) проводяться перевірки органів щодо організації роботи із запобігання та виявлення корупції.

Перевірки проводяться в межах повноважень, передбачених Законом, повно, об'єктивно та неупереджено.

Перевірці підлягають:

- питання стосовно дотримання вимог Закону та прийнятих відповідно до нього нормативно-правових актів;
- усі складові антикорупційної роботи, визначені у пункті 13.1;
- інформація про можливі порушення органом вимог Закону та прийнятих відповідно до нього

нормативно-правових актів;

- звіт про стан реалізації пропозицій та зауважень за результатами попередніх перевірок, внутрішніх аудитів, інспекційних заходів.

14. Надання доповідей і донесень про корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією

14.1. Надання доповідей і донесень про злочини та правопорушення, пов'язані з корупцією, здійснюється уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) в установленому порядку відповідно до прав та обов'язків, установлених Законом, нормативно-правовими актами Національного агентства.

Керівники уповноважених підрозділів (уповноважені особи) органів за результатами здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, перевірки факту подання декларацій суб'єктами декларування, здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, розгляду повідомлень про порушення вимог Закону, здійснення повноважень у сфері захисту викривачів відповідно до Закону, виявлення інформації про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону працівниками відповідного органу, інформують керівника органу, за виключенням випадків порушення вимог Закону керівником органу.

У разі порушень вимог Закону керівником органу керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) органу самостійно підписує та направляє повідомлення до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції з одночасним інформуванням уповноваженого підрозділу Міноборони.

Доповіді і донесення про вчинені корупційні злочини та адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, надаються відповідно до механізму, встановленого Інструкцією з надання доповідей і донесень про події, кримінальні правопорушення, військові адміністративні правопорушення та адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, порушення військової дисципліни та їх облік у Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту, затвердженою наказом Міноборони від 29 листопада 2018 року № 604, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 20 грудня 2018 року за № 1451/32903, у визначені строки, в усній або письмовій формі до вищого органу військового управління та відповідного органу управління Військової служби правопорядку, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, а також, за рішенням керівника органу, до уповноваженого підрозділу Міноборони.

Інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону, а також про виникнення реального конфлікту інтересів, яка містить фактичні дані та може бути перевірена, надається керівником уповноваженого підрозділу (

уповноваженою особою) до уповноваженого підрозділу Міноборони для проведення попереднього розгляду та передачі до Національного агентства, іншого спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або Державного бюро розслідувань.

Інформація про осіб, притягнутих до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, надається керівником уповноваженого підрозділу (уповноваженою особою) до уповноваженого підрозділу Міноборони для обліку таких осіб, контролю вжиття заходів дисциплінарного впливу, дотримання встановлених заборон та обмежень.

15. Взаємодія уповноваженого підрозділу з Національним агентством, іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, громадськими та міжнародними організаціями

15.1. Уповноважений підрозділ Міноборони організовує та підтримує взаємодію з Національним агентством за всіма напрямками діяльності щодо запобігання та виявлення корупції, зокрема:

- здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування керівника органу та Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;
- перевірки факту подання декларацій суб'єктами декларування та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до Закону порядку;
- інформування Національного агентства у випадках, передбачених законодавством, про факти порушення законодавства у сфері запобігання та протидії корупції;
- надання до 10 лютого року, наступного за звітним, інформації до Національного агентства про результати роботи за звітний рік;
- повідомлення Національного агентства протягом десяти робочих днів про зміни структури, штатної чисельності, контактних даних, а також керівника уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи);
- організації роботи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності органу, підготовки заходів щодо їх усунення, підготовки антикорупційної програми органу, змін до неї, за методичною підтримкою Національного агентства та попереднім погодженням;
- надання щопівроку Національному агентству інформації щодо виконання заходів, передбачених антикорупційною програмою органу;
- вжиття заходів з виявлення конфлікту інтересів та сприяння його врегулюванню, надання інформації керівнику органу та Національному агентству про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

- проведення перевірки факту подання суб'єктами декларування, які працюють або працювали у відповідному органі, декларацій та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному законодавством порядку;
- інформування Національного агентства у випадках, передбачених законодавством, про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону;
- інформування Національного агентства у разі ненаправлення службою управління персоналом відповідного органу засвідченої в установленому порядку паперової копії розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення та інформаційної картки до розпорядчого документа про накладення (скасування розпорядчого документа про накладення) дисциплінарного стягнення на особу за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень для внесення відомостей до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- участі персоналу уповноваженого підрозділу, уповноваженої особи у проведенні навчальних заходів (конференцій, семінарів, тренінгів) за планами Національного агентства.

15.2. Уповноважений підрозділ Міноборони, територіальні уповноважені підрозділи, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органів на своїх рівнях організовують та підтримують взаємодію зі спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції (органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України) стосовно інформування спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у випадках, передбачених законодавством, про факти порушення законодавства у сфері запобігання та протидії корупції або факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону.

15.3. Взаємодія уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) органу з громадськістю щодо запобігання корупції забезпечується уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) шляхом сприяння у реалізації положень Закону щодо прав громадських об'єднань, узагальнення органом результатів громадського обговорення законопроектів, проєктів інших нормативно-правових актів та оприлюднення їх на офіційних вебсайтах своїх органів, офіційних сторінках у соціальних мережах.

Підтримка співпраці з громадськими об'єднаннями, волонтерськими організаціями, постійно діючими та тимчасовими колегіальними консультативно-дорадчими органами Міноборони, які беруть участь у заходах щодо запобігання корупції, здійснюється шляхом:

- сприяння підвищенню антикорупційної освіченості й зростанню усвідомлення небезпеки та негативних наслідків корупції у громадян;
- налагодження й підтримання двосторонньої співпраці;

- залучення в якості членів консультативно-дорадчого органу, робочої групи з оцінювання корупційних ризиків, а також у якості експертів із антикорупційних питань, формування окремих груп, необхідних для посилення впливу на процеси антикорупційного характеру;
- проведення різноманітних досліджень й формування пропозиції щодо удосконалення відомчої політики в сфері протидії корупції;
- здійснення моніторингу реалізації антикорупційної програми.

Уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органу повинні забезпечувати реалізацію заходів демократичного цивільного контролю відповідно до повноважень, а також утворювати необхідні умови для здійснення іншими суб'єктами демократичного цивільного контролю їх діяльності та інформувати громадськість й медіа із зазначених питань у визначеному порядку.

15.4. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання корупції організовується відповідно до положень Закону, інших законодавчих актів, міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу може здійснювати співпрацю з державними органами, неурядовими організаціями іноземних держав та міжнародними організаціями за дорученням керівника органу та в межах своєї компетенції, надавати відповідним органам іноземних держав та одержувати від них інформацію з питань запобігання та виявлення корупції з додержанням вимог законодавства.

16. Вивчення контрагентів (однієї із сторін договору)

16.1. Уповноважений підрозділ Міноборони, територіальні уповноважені підрозділи, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органів здійснюють заходи з виявлення конфлікту інтересів, сприяють його врегулюванню та проводять антикорупційний аналіз потенційних і наявних контрагентів органу, надають інформацію про них керівникові.

16.2. Робота щодо вивчення контрагентів спрямовується на: виявлення можливих корупційних ризиків у зв'язку з укладенням (дією) договору (угоди), виконанням зобов'язання та прийняттям рішення стосовно відкладення, припинення чи перегляду таких правочинів; мінімізацію ймовірності вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення антикорупційного законодавства під час укладання та/або реалізації договірних правовідносин з партнером, виявлення конфлікту інтересів та сприяння його врегулюванню, можливих порушень законодавства про публічні закупівлі, інформації, яку сторони бажають приховати, інших проблем.

16.3. Проведення антикорупційного аналізу потенційних і наявних контрагентів організовується відповідно до порядку та особливостей цієї роботи, визначених Типовою антикорупційною програмою юридичної особи та нормативно-правовими актами Міноборони з питань організації

роботи з договорами.

17. Навчання та заходи з поширення інформації антикорупційного спрямування

17.1. Формування негативного ставлення до корупції, підвищення рівня обізнаності з питань антикорупційного законодавства, формування правової свідомості військовослужбовців, державних службовців та працівників Збройних Сил здійснюються шляхом:

- реалізації проекту з розбудови доброчесності та запобігання корупції на різних етапах підготовки особового складу та цивільного персоналу у системі військової освіти науковим центром проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України та іншими вищими військовими навчальними закладами, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів та системного доведення до особового складу військових частин, закладів, установ, організацій інформації про негативні наслідки вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.

17.2. Зміст проведення навчально-методичних заходів, інтегрованих у формальну та неформальну освіту, спрямовується на набуття слухачами компетентностей з питань запобігання та протидії корупції, застосування методології визначення рівня корупції, ідентифікації корупційних ризиків та управління ними, з урахуванням типового учбового плану з освітньої дисципліни Програми НАТО з розбудови доброчесності “Ефективне врядування та виховання доброчесності у секторі безпеки та оборони”, інформаційного ресурсу “База знань” Національного агентства, а також тематики навчальної програми Міжнародної неурядової організації “Transparency International”.

17.3. Поширення інформації антикорупційного спрямування забезпечується шляхом:

- проведення інформаційних кампаній, а також заходів, присвячених Міжнародному дню боротьби з корупцією;
- постійного оновлення актуальної інформації в рубриці “Запобігання корупції” на офіційному вебсайті Міноборони;
- оприлюднення в медіа, на офіційних вебсайтах Міноборони та Збройних Сил, їх соціальних мережах інформації, інтерв'ю, пресрелізів, брифінгів за участі керівництва Міноборони, Збройних Сил з питань розбудови доброчесності, запобігання та протидії корупції;
- проведення антикорупційних форумів, науково-практичних конференцій, круглих столів, практикумів, консультацій та інших заходів з антикорупційної тематики;
- розробки аналітичних матеріалів, досліджень, інформаційних бюлетенів та буклетів, підготовки навчально-методичної літератури;
- щотижневого інформування особового складу військових частин про випадки та негативні наслідки вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, під

час підведення підсумків та доведення наказів.

18. Забезпечення невідворотності відповідальності за порушення антикорупційного законодавства

18.1. Уповноважені підрозділи (уповноважені особи) органу здійснюють заходи щодо контролю виконання вимог Закону стосовно:

- звільнення з посади в установленому законом порядку особи, уповноваженої на виконання функцій держави, стосовно якої набрало законної сили рішення суду про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави;
- притягнення до дисциплінарної відповідальності особи, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави;
- виконання встановленої рішенням суду заборони особі, звільненій з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності;
- скасування органом або посадовою особою, уповноваженою на прийняття чи скасування відповідних актів, нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) з порушенням вимог Закону, визнання недійсними правочинів, укладених внаслідок порушення вимог Закону;
- реалізації можливості щодо односторонньої відмови від договору в разі наявності підтверджених беззаперечними доказами порушень іншою стороною пунктів розділу "Антикорупційні застереження" та використання права вимагати відшкодування завданого збитку у випадку порушення вимог антикорупційного законодавства, що розцінюється як істотне порушення договору.

18.2. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) органу організовує роботу або обов'язково залучається до розгляду та проведення в установленому порядку службового розслідування, що проводиться з метою виявлення причин та умов, які призвели до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства.